DIAMO, státní podnik
ředitelství s. p.
Máchova 201
471 27 Stráž pod Ralskem

Stráž pod Ralskem, 2026-10-27

Geologický průzkum v Nakolicích

Informace o účelu, průběhu a dalších možných krocích

V Nakolicích státní podnik DIAMO ve spolupráci s Českou geologickou službou ověřuje složení a rozsah místního granitového tělesa. Průzkum má upřesnit, zda hornina obsahuje využitelnou živcovou surovinu a minerály s niobem a tantalem.

Proč se průzkum v Nakolicích provádí

Zájem o zdejší granity se datuje do 90. let. Studie z roku 1994 upozornila na možný výskyt živcové suroviny a tantalu. Pozdější terénní a laboratorní práce České geologické služby ukázaly, že hornina může být vhodná pro získávání živcové suroviny, a že se v ní vyskytuje rozptýlená mineralizace niobu a tantalu. Laboratorní zkoušky potvrdily, že horninu lze upravit do kvalitní živcové suroviny. Tyto výsledky jsou důvodem k dalšímu ověřování, nikoli potvrzením využitelného ložiska.

Na doporučení České geologické služby podalo DIAMO v květnu 2023 žádost o stanovení průzkumného území. Ministerstvo životního prostředí je stanovilo na pět let rozhodnutím z 18. října 2023; rozhodnutí nabylo právní moci 8. listopadu 2023.

Co se ověřuje a k čemu se suroviny používají

Průzkum se zaměřuje na živcovou surovinu a na nerosty, z nichž lze získávat kovy, prvky vzácných zemin a některé prvky využívané v polovodičích. V Nakolicích se nyní ověřuje zejména možné využití živců a přítomnost niobu a tantalu.

Živce se využívají hlavně při výrobě skla a keramiky. Niob se přidává do pevných ocelí a speciálních slitin; používá se například ve strojírenství a energetice. Tantal je důležitý zejména pro elektroniku, kde se používá při výrobě miniaturních kondenzátorů, a také pro zařízení odolávající vysokým teplotám a korozi.

Nařízení EU o kritických surovinách (EU 2024/1252) řadí živce, niob i tantal mezi kritické suroviny.

Jak průzkum probíhá

Geologické práce byly rozděleny do dvou etap. První etapa zahrnovala neinvazivní geologické práce, které se uskutečnily v letech 2024–2026. Geologové mapovali území, odebírali povrchové vzorky hornin k laboratorním analýzám a prováděli terénní měření přenosným gamaspektrometrem. Získané údaje pomohly sestavit představu o poloze a rozsahu granitového tělesa.

Druhá etapa ověřuje výsledky první etapy pomocí tří průzkumných celojádrových vrtů. Jejich vzorky poskytnou podrobnější informace o složení horniny a o prostorovém vymezení tělesa:

- dva svislé vrty, každý do hloubky 75 metrů

- jeden úklonný vrt o délce 150 metrů se sklonem 45°
- všechny tři vrty jsou umístěny na pozemcích státního podniku Lesy České republiky.

Co bude následovat

Po vyhodnocení vrtů a výsledků první etapy může DIAMO navrhnout ukončení průzkumu nebo jeho doplnění o další geologické práce. Cílem je ověřit předpokládaný zdroj, který byl odhadnut podle podobnosti s francouzským ložiskem Beauvoir. Pokud výsledky potvrdí potřebné vlastnosti a množství suroviny, mohou následovat další zákonné kroky, například návrh na stanovení výhradního ložiska a chráněného ložiskového území. Pro pokračování geologických prací směřujících k podrobnějšímu průzkumu nemá DIAMO v současnosti mandát.

Otázky k průzkumu můžete zasílat na suroviny@diamo.cz

